

Justificació

Es pretén donar als professionals unes pautes bàsiques d'actuació que l'orientin en la primera intervenció davant de la detecció de risc de suïcidi, o davant un comportament autolític.

Objectius

- Crear un consens en la forma d'actuar entre tots els professionals que formen part de la intervenció.
- Facilitar un recordatori ràpid i específic del tipus d'intervenció que s'ha de dur a terme.

Preparació de la intervenció

Qualsevol amenaça de suïcidi ha de ser avaluada com a possible

- Obtenir informació bàsica sobre l'intern:
 - dades personals, emocionals i psicològiques, culturals, idiomàtiques
 - hipòtesis dels possibles desencadenants, informació del que ha passat
- Detectar les variables de risc essencials en el comportament suïcida:

- primarietat
- antecedents familiars suïcides
- situació psicosocial conflictiva
- antecedents previs de suïcidi
- trastorns psiquiàtrics
- inestabilitat emocional
- Cercar l'espai adient per intervenir-hi.
- Disposar del temps suficient.
- Coordinar-se amb el CUSI i serveis mèdics.
- Planificar la intervenció i valorar-ne els riscos.

Intervenció

- Presentar-nos i identificar-nos com a psicòlegs.
- Explicar els motius de l'entrevista.
- Iniciar una conversa amb preguntes obertes com, per exemple: "Ens pots explicar què és el que t'ha portat a aquesta situació?", "Què és el que ha passat?"
- Evitar que la intervenció sigui un interrogatori.

- Centrar la intervenció en aspectes personals com sentiments, pors, percepció de febleses personals, necessitats.
- Facilitar l'expressió de sentiments: "explica'm..."
- Utilitzar tècniques d'escolta activa, etiquetar les emocions, normalitzar certes emocions, resumir, retornar la informació organitzada.
- Cal evitar:
 - donar consells
 - preguntar els perquès
 - racionalitzar
 - moralitzar
 - prometre solucions
 - que es quedi ancorat en el sentiment de culpa
- Durant la intervenció cal valorar els sentiments de desesperança, el contacte amb la realitat i l'evolució del subjecte durant l'entrevista.
- Formular alternatives, recolzant-nos en els punts positius.
- Abans de tancar aquesta primera intervenció concretarem la següent entrevista.

Seguiment

Després de la primera intervenció cal fer:

- Valoració del risc de comportament suïcida.
- Valorar la necessitat d'administrar l'escala de desesperança.
- Preparar un pla d'intervenció:
 - Coordinar-se amb el CUSI.
 - Coordinar-se amb els serveis mèdics.
 - Establir els elements de control ambiental necessaris. Control visual, acompanyament, etc.
 - Coordinació amb serveis socials per tal de recercar i d'afavorir accions de suport positives de l'entorn.
- Programar la intervenció psicològica:
 - Informar l'intern de les noves visites que es duran a terme.

Bibliografia

Protocol del servei d'atenció psicològica d'emergències, SAPE.

EVERSTINE, D.S I EVERSTINE L. *Persones en crisi: intervencions terapèutiques estratègiques.* Mèxic, DF: Editorial Pax Mèxic, 1992.

SLAIKEU. *Intervención en crisis: Manual para la práctica e investigación.* Mèxic DF: Editorial el Manual Moderno.

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement 3.0 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, la distribució, la comunicació pública i la transformació per generar una obra derivada, sense cap restricció sempre que se'n citi el titular dels drets (Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia). La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/es/legalcode.ca>

© Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia
www.gencat.cat/justicia

Programa Compartim

Intervenció en conductes suïcides

Comunitat de pràctica
Psicòlegs de centres penitenciaris

Generalitat de Catalunya
Centre d'Estudis Jurídics
i Formació Especialitzada